

Předmluva	5
Obsah	7
BIOLOGIE ČLOVĚKA	11
Úvod	12
Člověk jako článek živočišného systému	13
Buněčná stavba lidského těla	17
Soustava opěrná a pohybová	20
Soustava opěrná (kosterní)	20
Vývoj, složení a stavba kostí	21
Kostra	25
Osová kostra	25
Kostra končetin	30
Soustava pohybová (svalová)	32
Přehled kosterního svalstva	33
Význam tělesné práce, tělesné výchovy a sportu pro vývoj kostí a svalstva	36
Zásady první pomoci při zlomeninách	37
<i>Laboratorní práce – I.: Cvičení v určování kostí; nácvik první pomoci při zlomeninách a vykloubení</i>	38
Oběhová soustava	39
Funkce oběhové soustavy	40
Krev	41
Srdce	44
Masáž srdce (nepřímá)	49
Krevní cévy	50
Výkonnost srdce	50
Mízní cévy	52
Slezina	54
Základní hygiena oběhové soustavy	55
Nakažlivé nemoci	55
Vznik nakažlivé choroby	56
Ochrana před šířením nakažlivých chorob a boj s nimi	56
<i>Laboratorní práce – II.: Pozorování krevních nátěrů. Nácvik přiložení tlakového</i>	

obvazu. Nácvik masáže srdce
u dospělého a u batolete 58

Dýchací soustava 59

Stavba a činnost dýchací soustavy 60

Technika zevního dýchání 63

Umělé dýchání 64

Péče o dýchací ústrojí 65

Kapénková infekce 66

Laboratorní práce – III.: Důkaz oxidu uhličitého ve vydechovaném vzduchu.

Závislost počtu vdechů na fyzické námaze. Nácvik umělého dýchání z plic do plic 67

Trávicí soustava 68

Stavba a činnost jednotlivých částí

trávicí soustavy 68

Přeměna látek, výživa 74

Význam jednotlivých složek potravy 75

Základní přeměna 78

Tvorba a výdej tepla 78

Zásady správné výživy 79

Vylučování 81

Ústrojí močové 81

Kožní soustava 84

Péče o kůži 86

Poranění kůže 86

Řídící soustavy 88

Stavba a činnost nervové soustavy 89

Ústřední nervstvo 91

Obvodové nervstvo 95

Čidla, jejich stavba a činnost 96

Ústrojí chuti 96

Ústrojí čichu 96

Ústrojí sluchu a ústrojí pro vnímání polohy a pohybů hlavy 98

Ústrojí zraku 101

Oční vady	103
Péče o zrakové ústrojí	104
Vyšší nervová činnost	106
Hygiena duševní činnosti	109
První pomoc při poranění mozku, páteře a při šoku	111
<i>Laboratorní práce IV.: Výběr pokusů z fyziologie zraku, sluchu, kožních čidel .....</i>	<i>113</i>
Žlázy s vnitřním vyměšováním	114
Rozmnožování, vývoj jedince	116
Nitroděložní vývoj jedince	120
Novorozenec	121
Růst jedince	122
Hlavní období lidského života	123
Původ a vývoj člověka	126
Živočišní předchůdci člověka	128
Člověk zručný, člověk vzpřímený, člověk rozumný	129
Člověk a budoucnost	132
Lidská plemena	132
Péče o zdraví v socialistické společnosti	134
Instituce, které pomáhají zajišťovat úkoly zdravotnické péče	135
OBECNĚ BIOLOGICKÝ ZÁVĚR	137
Látkové složení živých soustav	138
Základní vlastnosti živých soustav	138
Prvky a anorganické látky v živých soustavách	140
Organické látky v živých soustavách	143
<i>Laboratorní práce – V.: Obsah vody v organismech .....</i>	<i>146</i>
Buněčná stavba organismů	147
Rozmanitost a jednota živého světa	147

Stavba buňky a funkce základních buněčných součástí	149
Rozmnožování buněk	152
Vnitřní uspořádání mnohobuněčných organismů.	
Organismy s nebuněčnou stavbou	155
Dědičnost organismů	158
J. G. Mendel — zakladatel nauky o dědičnosti	158
Dědičnost organismů a její hmotný základ	160
Proměnlivost organismů	163
Význam nauky o dědičnosti pro člověka	166
Vznik a vývoj života na Zemi	168
Vznik života na Zemi	168
Počátky nauky o vývoji organismů.	
Darwin a jeho učení	171
Důkazy a doklady vývoje organismů	173
Organismus a prostředí	175